

Obsah

O autorce	V
Úvod	VII
Přehled použitých zkratk	XIII
Kapitola 1. Pojmy a koncepty související s rovností	1
1.1 Rovnost	1
1.1.1 Formální a materiální rovnost	4
1.1.2 Rovnost jako lidské právo	7
1.1.3 Rovnost v sociálním právu	8
1.2 Porušení rovnosti a rovnoprávnosti	9
1.3 Diskriminace	10
1.3.1 Přímá a nepřímá diskriminace	14
1.3.2 Diskriminační důvody	16
1.3.3 Vícenásobná diskriminace	17
1.4 Pohlaví a gender	20
1.5 Vymezení zaměření knihy	22
Kapitola 2. Materiální rovnost mezi muži a ženami v dokumentech mezinárodního práva	23
2.1 Mezinárodní organizace práce a rovnost mezi muži a ženami	24
2.1.1 Aplikace úmluv MOP a jejich vymáhání	30
2.2 OSN a její role v zakotvení rovnosti mezi muži a ženami	32
2.2.1 Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen	35
2.2.2 Další dokumenty OSN v oblasti rovnosti mužů a žen, resp. ochrany žen	39
Kapitola 3. Zakotvení rovnosti mezi muži a ženami v dokumentech Rady Evropy	41
3.1 Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod Rady Evropy	41
3.1.1 Vymahatelnost práv zakotvených v Evropské úmluvě o lidských právech a základních svobodách	42
3.1.2 Zákaz diskriminace v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod	44
3.1.3 Rozhodování Evropského soudu pro lidská práva v oblasti zákazu diskriminace na základě pohlaví	51
3.1.4 Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve vztahu k Úmluvě OSN o odstranění všech forem diskriminace žen	58

3.2 Evropská sociální charta- - - - -	60
3.3 Další činnosti Rady Evropy v oblasti rovnosti mužů a žen - - - - -	61
3.4 Shrnutí - - - - -	62
Kapitola 4. Rovné příležitosti mužů a žen zakotvené v právu Evropské unie - - - - -	63
4.1 Rovné postavení mužů a žen v primárním právu EU - - - - -	66
4.1.1 Důsledky přijetí čl. 13 SES pro genderovou rovnost- - - - -	71
4.1.2 Listina základních práv EU a její význam pro genderovou rovnost- - - - -	73
4.1.3 Exkurz o přistoupení EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod - - - - -	75
4.2 Rovné postavení mužů a žen v sekundárním právu EU - - - - -	79
4.2.1 Směrnice o genderové rovnosti – některé základní koncepty- - - - -	79
4.3 Úprava rovnosti mužů a žen v sekundárním právu EU – přehled předpisů a judikatury ESD ve stěžejních oblastech - - - - -	82
4.3.1 Přepracované znění některých směrnic – Směrnice 2006/54 - -	84
4.3.2 Rovné odměňování - - - - -	86
4.3.3 Rovný přístup k zaměstnání a přípravě na něj, včetně kariérního postupu - - - - -	91
4.3.4 Rovné postavení mužů a žen v systémech sociálního zabezpečení - - - - -	105
4.3.5 Ochrana žen v těhotenství a raném mateřství- - - - -	119
4.3.6 Rovnost v rodičovství a podpora sladování pracovního a rodinného života (práce na částečný úvazek, rodičovská dovolená) - - - - -	123
4.3.7 Rovný přístup ke zboží a službám - - - - -	127
4.3.8 Procesní problematika – přenos důkazního břemene - - - - -	129
4.3.9 „Tvrdé právo EU“ – záruka materiální rovnosti mužů a žen? - -	130
4.4 Specifické koncepty v právu a politice EU směřované k materiální genderové rovnosti - - - - -	132
4.4.1 Pozitivní opatření - - - - -	132
4.4.2 Otevřená metoda koordinace a její přínos k zajištění rovnosti mezi muži a ženami - - - - -	135
4.4.3 Pozitivní povinnosti – nové řešení starých problémů? - - - - -	142
4.5 Shrnutí - - - - -	145
Kapitola 5. Rovnost mužů a žen v České republice – historie, současnost, právní úprava- - - - -	147
5.1 Ženská otázka – politická práva žen a jejich sociální ochrana za první republiky - - - - -	147
5.1.1 Ženské spolky - - - - -	148
5.1.2 Zakotvení volebního práva žen v československé ústavě- - - - -	149
5.1.3 Sociální ochrana žen v právních předpisech první republiky -	150
5.2 Rovnost mužů a žen a její právní úprava v letech 1945–1989- - -	151
5.2.1 Právní a společenské postavení žen - - - - -	151
5.2.2 Sociální zabezpečení žen v Československu - - - - -	154
5.2.3 Pracovníprávní ochrana žen v Československu - - - - -	156

5.2.4 Směřoval socialismus k materiální rovnosti? - - - - -	157
5.3 Postavení žen ve společnosti po roce 1989 - - - - -	157
5.4 Implementace práva EU do českého právního řádu v oblasti rovnosti mužů a žen - - - - -	161
5.4.1 Přípravy na členství - - - - -	161
5.4.2 Antidiskriminační zákon – problematické přijímání, problematická koncepce - - - - -	162
5.4.3 Rovný přístup k zaměstnání, zvláštní ochrana žen - - - - -	165
5.4.5 Rovné odměňování, včetně rovného postavení v systémech sociálního zabezpečení - - - - -	168
5.4.6 Rovné zacházení v oblasti sociálního zabezpečení - - - - -	169
5.4.7 Rovný přístup ke zboží a službám - - - - -	175
5.5 Procesněprávní aspekty – ochrana práv, přenos důkazního břemene - - - - -	176
5.6 Umožňuje česká právní úprava nastolení materiální genderové rovnosti? - - - - -	180
Kapitola 6. Genderová a vícenásobná rovnost v praxi? Situace romských žen v ČR a možnosti řešení - - - - -	183
6.1 Situace Romů v ČR – vybrané sociodemografické ukazatele - - -	184
6.2 Situace romských žen – intenzivnější znevýhodnění - - - - -	190
6.3 Identifikace diskriminace romských žen - - - - -	193
6.3.1 Nedobrovolné sterilizace romských žen - - - - -	195
6.4 Hledání řešení vícenásobné diskriminace romských žen - - - - -	197
6.5 Právní a politické nástroje na národní úrovni, jež by bylo možné použít k řešení vícenásobné diskriminace - - - - -	198
6.6 Možnosti řešení vícenásobné diskriminace na mezinárodní úrovni - - - - -	203
6.6.1 Možnosti řešení vícenásobné diskriminace – na úrovni OSN - -	203
6.6.2 Možnosti řešení vícenásobné diskriminace – na úrovni Rady Evropy - - - - -	205
6.7 Snahy EU o reakci na diskriminaci romských žen – navrhované změny práva EU i politických nástrojů - - - - -	206
6.7.1 Návrh směrnice o začleňování Romů - - - - -	206
6.7.2 Politická opatření navrhovaná na úrovni EU - - - - -	208
6.8 Možné cesty použití stávající právní úpravy v rámci práva EU - -	209
6.8.1 Právo EU jako možný nástroj k řešení vícenásobné diskriminace - - - - -	209
6.8.2 Pozitivní akce umožněná směrnicemi - - - - -	213
6.8.3 Pozitivní povinnosti ve prospěch romských žen - - - - -	215
6.9 Interakce mezi právem a politikou v řešení vícenásobné diskriminace se zvláštním zřetelem na romské ženy - - - - -	216
6.10 Shrnutí - - - - -	217
Závěr - - - - -	219
Přehled použitých pramenů - - - - -	223
Přehled použité literatury - - - - -	231
Věcný rejstřík - - - - -	239